

FINN-ARMA-verkoston vastaukset koskien OKM:n korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden visiota 2035:

Taustaa

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjauksissa 2017-2025 tavoitteeksi asetettiin suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen laadun vahvistaminen ja globaalisti tunnustetun edelläkävijäseman saavuttaminen 2025 mennessä. Laadittiin 7 toimenpidekokonaisuutta ja 17 suositusta.

Linjausten seurannan verkkokyselyn tulosten perusteella 2017 linjausten tavoitteet eivät olleet toteutuneet toivotusti. Tavoitteista parhaiten nähtiin toteutuneen "Suomessa on laadukkaita ja globaalisti innostavimmat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen ympäristöt" ja "Suomi tarjoaa osaamiseen, tutkimukseen ja yritysyritysteistyöhön perustuvia ratkaisuja yhteisiin visaisiin haasteisiin". Toimenpiteistä vain konkreettisin eli korkeakoulutuksen ja tutkimuksen erityisasiantuntijoiden Team Finland Knowledge -verkoston perustaminen nähtiin toteutuneen.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutokset, ml. pandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, vaativat linjausten uudistamista. OKM ja kv-foorumi ovat käynnistäneet uudistamisprosessin, jonka tavoitteena on luoda korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden yhteinen kansallinen visio, jonka pohjalta sektorin toimijat laativat omia strategioitaan ja toimeenpano-ohjelmiaan.

Kysely: Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden visio 2035

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutokset, ml. pandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, vaativat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjausten uudistamista. OKM ja kv-foorumi ovat käynnistäneet uudistamisprosessin, jonka tavoitteena on luoda korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden yhteinen kansallinen visio, jonka pohjalta sektorin toimijat laativat omia strategioitaan ja toimeenpano-ohjelmiaan.

Vision työstämiseksi ja konkretisoimiseksi kv-foorumi on laatinut sidosryhmille tämän kyselyn, johon pyydetään toimittamaan yksi yhteinen vastaus per organisaatio tai verkosto. Kysely on avoinna 5.5.2022 saakka.

2. Ovatko kv-foorumin työssä esiinnousseet teemat relevantteja yhteisen vision pohjaksi? Mitä teemoja tulee erityisesti painottaa yhteisessä visiossa?

Aseta teemat tärkeysjärjestykseen asteikolla 1-6 (1 = tärkein, 2 = toiseksi tärkein jne.)

4 Arvopohja tukee kansainvälisen toimintamme valintoja

1 Koulutus- ja tutkimusympäristömme ovat globaalisti houkuttelevia ja Suomi tunnetaan korkeakoulutuksestaan ja tutkimuksestaan

6 Kansainvälisiä osaajia on houkuteltu tavoitemäärä

5 Suomi on luotettava kumppani ja aktiivinen verkostotoimija

2 Kestävyyssmurrokseen vastataan tutkimukseen perustuvalla uudella tiedolla ja osaamisella

3 Euroopassa ja Pohjoismaissa yhteistyö on vahvaa ja toimivaa kaikilla tasoilla

3. Puuttuuko ylläolevasta listasta joku tärkeä näkökulma tai teema? Kuinka tärkeäksi arvioit sen tärkeysjärjestyksessä?

4. Arvopohja tukee kansainvälisen toimintamme valintoja

Yhteiset arvomme, kuten tieteen ja opetuksen vapaus, tieteen parhaat käytännöt, ihmisoikeudet, demokratia, ovat kansainvälisen toimintamme ydin kansallisesti ja Euroopassa. Olemme yhteisesti sopineet tiede- ja osaamisdiplomatian muodoista ja kansainvälisen toiminnan periaatteista kansainvälisen yhteistyön tueksi. Suomen maakuva perustuu vastuulliselle yhteistyölle.

Mitä arvolinjaus tarkoittaa yhteistyön näkökulmasta sellaisten tahojen kanssa, jotka eivät näiden arvojen mukaan toimi? Tarkoitetaanko nyt valtiotasoa vai muita pienempiä toimijoita, esimerkiksi korkeakouluja?

Hyvien arvojen tueksi kaipaamme jonkin verran lisää konkretiaa. Kuinka arvopohja ilmenisi sopivassa esimerkkitaapauksessa?

5. Koulutus- ja tutkimusympäristömme ovat globaalisti houkuttelevia ja Suomi tunnetaan korkeakoulutuksestaan ja tutkimuksestaan

Kansainvälisyys vahvistaa laatua ja laatu vahvistaa kansainvälisyyttä. Suomalaiset ovat aktiivisia toimijoita kansainvälisissä tutkimus- ja asiantuntijaverkostoissa. Suomessa on huipputason kansainvälisiä ekosysteemejä, joissa tutkimus tuottaa uusia avauksia ja tutkimuksen tulokset jalostuvat innovaatioiksi ja kaupallisiksi tuotteiksi tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteistyönä. Huipputason tutkimus ja tutkimusympäristöt houkuttelevat opiskelijoita, tutkijoita, tutkimusrahoitusta ja sijoituksia Suomeen. Korkeakoulutuksen, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan synergioiden edistäminen luo Suomelle huipputason osaamista, jota Suomi myös vie muihin maihin. Suomi on profiloitunut tutkimusympäristöjen ja valittujen tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien maailman kärkenä. (Tutkimusverkostot mahdollistavat mittavat sijoitukset huipputason tutkimusinfrastruktuureihin?). Suomessa on vakaa toimintaympäristö, joka mahdollistaa pitkäjänteisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan. Korkeatasoinen korkeakouluopetus on globaali kilpailutekijä ja Suomi profiloituu korkeakoulutuksen edelläkävijänä ja haluttuna yhteistyökumppanina.

Linjauksessa mainitaan termit tutkimusympäristö, tutkimusverkosto, tutkimusinfrastruktuuri ja tutkimusekosysteemi. Käytetäänkö niitä Finn-ARMA-verkoston ylläpitämän tutkimushallinnon sanaston merkityksen mukaisina? (<http://uri.suomi.fi/terminology/tuha/>)

Houkuttelevuutta parantaa tutkimustuotosten, -projektien ja -infrastruktuurien löydettävyys. Tutkimusta kuvaavat tiedot (metatiedot) kansainvälisesti yhteentoimivassa muodossa mahdollisimman laajasti saataville.

6. Kansainvälisiä osajia on houkuteltu tavoitemäärä

Kansallisten osajahoukuttelun tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että suomalainen yhteiskunta on vastaanottava, kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoinen. Antirasismi ja diversiteetti näkyvät korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden alan toimijoiden käytännöissä ja vihapuheelle on nollatoleranssi. Osajahoukuttelun periaatteissa, toimissa ja pääviesteissä painottuvat Suomen tarpeiden sijaan maan tarjoamat mahdollisuudet opiskelijoille ja tutkijoille. Maahantulon ja maahan jäämisen prosessien ja palveluiden kokonaisuus on sujuva monitoimijayhteistyön kokonaisuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisöt ovat saavutettavia erilaisista taustoista tuleville.

Tässä voisi todeta jotain myös osajien laadusta - tehtäviin on saatu kansainvälisesti korkeatasoisia osajia. Oikeat henkilöt ovat oikeassa tehtävässä.

Otsikko ja teeman kuvaus eivät ilman laajempaa kontekstia vaikuta liittyvän samaan asiaan. Otsikko viittaa mittariin.

7. Suomi on luotettava kumppani ja aktiivinen verkostotoimija

Suomalaiset toimijat ovat keskeisissä tehtävissä globaaleissa tutkimus- ja korkeakouluverkostoissa, jota tuetaan kansallisilla instrumenteilla ja toimilla. Akateeminen

yhteistyö ja tutkimustiedon merkityksen korostaminen luovat pohjan kansainväliselle yhteistyölle myös muilla yhteiskunnan sektoreilla. Toimijoiden roolit (yliopistot, ammattikorkeakoulut, tutkimuslaitokset, yritykset, muut) ovat selkeitä ja yhteistyörakenteet toimivia, verkostot yhtenäistävät kenttää ja kokoavat toimijoita yhtenäisten kokonaisuuksien alle. Suomi on pieni maa, jonka kansallinen yhteistyö kansainvälisyyden edistämässä ja kansainvälisessä näkyvyydessä ja tunnettuudessa on välttämätöntä. Suomi tekee koulutus- ja tutkimusyhteistyötä, jolla voi olla myös merkittävä yhteiskunnan vakauttamisen rooli kumppanimaissa.

Finn-ARMA-verkosto ja verkoston asiantuntijat ovat tiiviisti mukana kansainvälisissä tutkimushallinnon asiantuntijoiden verkostoissa (mm. eurooppalainen EARMA ja maailmanlaajuinen INORMS). Linjausta voisi tästä näkökulmasta laajentaa kattamaan myös asiantuntijaverkostot.

8. Kestävyydsmurrokseen vastataan tutkimukseen perustuvalla uudella tiedolla ja osaamisella

Kestävyydsmurrokseen vastataan yhteiskunnan kaikilla eri tasoilla ja myös läpileikkaavasti tutkimuksen ja koulutuksen sisällöissä sekä tutkimusyhteisöjen ja ekosysteemien kaikessa toiminnassa ja kampeuksilla. Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset tukevat kansallista sosiaalista resilienssiä. Osaamisen huoltovarmuutta vahvistetaan kansainvälisellä yhteistyöllä. Globaaleihin haasteisiin vastaaminen vaatii yhteistyötä niin vanhojen, vahvojen tiedemaiden kanssa kuin verkottumista ja yhteistyötä kehittyvien maiden kanssa. Suomi ottaa mallia vertaismaiden globaalien vastuun ohjelmista, jotka luovat pohjaa yhteistyölle mutta myös osajien houkuttelulle, kaupallisille toimille ja Suomen maakuvulle.

Voisiko linjauksessa ottaa huomioon tutkimustoimijat laajemmin? Nykymuotoilussa esimerkiksi tutkimusta rahoittavat tahot jäävät määritelmän ulkopuolelle.

9. Euroopassa ja Pohjoismaissa yhteistyö on vahvaa ja toimivaa kaikilla tasoilla

Suomi on proaktiivinen korkeakoulutuksen, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan politiikkatoimissa, ohjelmatyössä ja verkostoissa niin EU-tasolla kuin pohjoismaisessa ja globaalissakin yhteistyössä. Kansallisella tasolla toimijat tekevät tiivistä yhteistyötä Suomen yhteisten korkeakoulu- ja tiedepoliittisten intressien tunnistamiseksi ja kantojen muodostamiseksi erityisesti EU-yhteistyössä. Suomalaisilla toimijoilla on selkeät yhteiset linjaukset osallistumisen ja edunvalvonnan painopisteistä, ja toimimme vaikuttamistyössä resurssiviisaasti ja tiiviissä yhteistyössä

—

10. Sana on vapaa. Puuttuuko kokonaisuudesta jokin teema/aihe, joka olisi syytä huomioida?

Teemoissa käsiteltiin ansiokkaasti eri toimijoita ja näkökulmia. Niihin kaipaisi vielä hieman konkretiaa ja ehkä myös tiedon itsensä näkökulmaa:

Kuinka Suomen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kokonaisuus tuodaan näkyville ja tehdään löydettäväksi. Tutkimustiedon ja tutkimuksen tuotosten hyvä näkyvyys on keskeistä. Kuinka yhteistyöverkostojen ja esim. tutkimusinfrastruktuurien laajuus ja vaikuttavuus tuodaan kokonaisuutena esille?